

Ο εκπαιδευτικός και η διαχείριση της πολυπολιτισμικής τάξης

Σωτηρίου Παγώνα εκπαιδευτικός Π.Ε.11 Φυσικής Αγωγής, pagsotiriou@yahoo.gr

Εισαγωγή

Η είσοδος μεγάλου αριθμού οικονομικών μεταναστών και προσφύγων τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα έχει συντελέσει στη δημιουργία μιας πολυπολιτισμικής κοινωνικής σύνθεσης. Φυσικό ήταν να επηρεαστεί και ο χώρος της εκπαίδευσης. Οι σχολικές τάξεις απαρτίζονται από ετερόκλητα πολιτισμικά υπόβαθρα και από μαθητές που φέρουν τους δικούς τους πολιτισμικούς κώδικες. Τα σχολικά περιβάλλοντα καλούνται να διαχειριστούν την ετερογένεια του μαθητικού πληθυσμού, ώστε να επιτευχθεί η επιτυχής προσαρμογή, ένταξη και συμπόρευση όλων των μαθητών.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην σύγχρονη πολυπολιτισμική πραγματικότητα

Οι εκπαιδευτικοί μέσα σε μία πολυπολιτισμική τάξη θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο φιλίας, υποστήριξης και αλληλεπίδρασης στο σύνολο των μαθητών, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση του καθενός ξεχωριστά και διασφαλίζοντας την ισότιμη συμμετοχή τους στην τάξη (Φραγκουδάκη, 1985). Εφαρμόζοντας συμπεριληπτικές μεθόδους διδασκαλίας οφείλουν να εδραιώσουν ένα κλίμα δημοκρατίας, ηθικών αξιών και σεβασμού καλλιεργώντας τις δεξιότητες της συνεργασίας και της αποδοχής (Δραγώνα, 2007), διασφαλίζοντας ένα υγιές, ήρεμο και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης προς όλους τους μαθητές.

Η διαπολιτισμική επάρκεια των εκπαιδευτικών

Διαπολιτισμική επάρκεια για τον εκπαιδευτικό σημαίνει, ότι διαθέτει την ευχέρεια να ενεργεί με κατάλληλους διαπολιτισμικούς τρόπους προσέγγισης των μαθητών τόσο εντός της αίθουσας διδασκαλίας όσο και στο ευρύτερο σχολικό πλαίσιο. Οι διαπολιτισμικοί αυτοί τρόποι αφορούν ένα ευρύ πλαίσιο, που περιλαμβάνει το θεωρητικό υπόβαθρο, την επιστημονική κατάρτιση και ερευνητικές και διδακτικές πρακτικές σχετικά με τους διάφορους πολιτισμούς, τις γλώσσες, τις κουλτούρες, τις θρησκείες, τις ζωές γενικά των «άλλων», των «διαφορετικών», των «ξένων». Ο εκπαιδευτικός ενισχύει την πολιτισμική του επάρκεια μέσα από τις βασικές ή όχι σπουδές του, καθώς και μέσα από επιμορφώσεις και σεμινάρια σε διαπολιτισμικά θέματα καθ' όλη την διάρκεια της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας (Γεωργογιάννης, 2006).

Συμπεράσματα

Ο εκπαιδευτικός δεν είναι ένα εργαλείο του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά η ουσία και η βάση του. Η προσπάθειά του να ενισχύσει το συνεργατικό κλίμα της ομάδας και να εστιάσει στις αξίες της δημοκρατίας και του σεβασμού θα διασφαλίσει την ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών της τάξης. Σε αντίθετη περίπτωση θα οδηγήσει τους πολιτισμικά ετερογενείς μαθητές σε αποκλεισμό από το εκπαιδευτικό σύστημα και σε ότι αυτό συνεπάγεται στην μετέπειτα πορεία τους στην κοινωνία. Γι αυτόν τον λόγο, οφείλει να δουλεύει συνεχώς την πολιτισμική του επάρκεια, η οποία δεν ολοκληρώνεται ποτέ, προκειμένου να ανταπεξέλθει στο δύσκολο έργο της διαχείρισης των πολιτισμικά ετερογενών μαθητών.

Αναφορές

Γεωργογιάννης, Π. (2006). *Εκπαιδευτική, Διαπολιτισμική Επάρκεια και Ετοιμότητα των εκπαιδευτικών Α/Βαθμιας και Β/Βαθμιας Εκπαίδευσης*. Επιστημονική σειρά: Βηματαίμοι για μια αλλαγή στην εκπαίδευση-Τόμος 1, Πάτρα.
Δραγώνα, Θ. (2007). *Στερεότυπα και Προκαταλήψεις*. Στο Α. Ανδρούσου, *Κλειδιά και Αντικλειδιά*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ Πανεπιστήμιο Αθηνών.
Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης-Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήση.